

PROBLEMS IN THE DEVELOPMENT OF SERVICES AS A NATURAL PHENOMENON OF THE GLOBALIZED ECONOMY

Tanevski Dushko Doncho
Republic of Macedonia

Abstract: The article deals with the main aspects of the modern transformations of the market economy, in which the services and the sphere of services occupy an increasingly prominent place. The focus is on the specifics and scope of the development of this sphere. Modern processes of globalization in the field of economics cause significant transformations in terms of patterns, the nature of such processes is clearly visible in the growth of services related to human consumption.

It is pointed out that the phenomenon of consumption as a whole is actively explored in the XIX-XX century M. Veber, T. Veblen, G. Zimmel. So Thorstein Veblen (Demonstration Consumption Theory) analyzes and explains consumer behavior as one that goes beyond borders by meeting basic needs and begins to serve primarily the growth of social prestige. German sociologist G. Zimmel, however, has put forward a number of key ideas from fashion theory, noting that it actually has a class character as a means of expressing and placing information about status.

The economic activity on the market in the world, especially highly developed, is characterized by the fact that the most profitable goods are science, education, or everything related to knowledge. This is natural, because without the latest knowledge about scientific achievements, the latest, advanced technologies, organized technological processes, which make the market economy not only highly profitable, but really revolutionary, can not be created and implemented.

The growth in the severity of the services, the service sector as a separate component of the market economy, have begun to explain various aspects of human activity in various ways in various ways. Thus, the new character of human relations in the field of labor has become the basis for the emergence of the theory of human capital, which proclaims the real need to invest in production, its material basis, but in human knowledge, skills and abilities.

Keywords: economy, market economy, services, service sphere.

ПРОБЛЕМИ ВО РАЗВОЈОТ НА УСЛУГИТЕ КАКО ПРИРОДЕН ФЕНОМЕН НА ГЛОБАЛИЗИРАНАТА ЕКОНОМИЈА

Таневски Душко Дончо
Република Македонија

Резиме: Во статијата се разгледуваат главните аспекти на современите трансформации на пазарната економија, во кои услугите и сферата на услугите заземаат сè поизразено место. Фокусот е на спецификите и обемот на развојот на оваа сфера.

Современите процеси на глобализација во областа на економијата предизвикуваат значителни трансформации во однос на моделите, природата на таквите процеси е јасно видлива во растот на услугите, поврзани со човечката потрошувачка.

Се истакнува дека феноменот на потрошувачката во целина активно се истражува XIX-XX век M. Вебер, Т. Веблен, Г. Зимел. Значи Торстејн Веблен (Теорија на "показна потрошувачка") ги анализира и објаснува однесувањето на потрошувачите како оној што оди подалеку од граници од задоволување на основните потреби и почнува да им служи пред сè на растот на општествениот престиж. Германскиот социолог Г. Зимел, пак, ги стави напред голем број на клучни идеи од теорија на мода, истакнувајќи дека тоа всушност, има класен карактер, како средство за изразување и поставување информации за статусот.

Економската активност на пазарот во светот, особено високо развиена, се карактеризира со фактот дека најпрофитабилната стока е наука, образование, односно се што е поврзано со знаењето. Ова е природно, бидејќи без најновите сознанија за научните достигнувања не може да се создадат и имплементираат најновите, напредни технологии, организирани технолошки процеси, кои ја прават пазарната економија не само високо профитабилна, туку навистина револуционерна.

Растот на тежината на услугите, услужниот сектор како посебна компонента на пазарната економија, на различни начини почнаа да ги објаснуваат различните аспекти на човечката активност воопшто. Така, нов карактер на човечките односи во областа на трудот стана основа за појавата на теоријата на човечкиот капитал, која прокламира вистинска потреба да не инвестира во производството, нејзината материјална основа, туку во човековите знаења, вештини и способности.

Клучни зборови: економија, пазарна економија, услуги, сфера на услуги.

ПРЕГЛЕД НА РАЗВОЈОТ НА УСЛУГИТЕ

Овие и други научници го направија тоа можно во XX век да се испита проблемот на потрошувачката, на услуги, презентирани во делата на М. Фезерстоун, Ж.Бодријар, Д. Лион, С. Мајзла, Дж.Ритцер. Меѓу домашните истражувачи на овој проблем, се истакнуваат трудовите на делата: Б. Новиков, Г. Тульчински, С. Вакуленко, Н. Зинченко, В. Николенко, И. Набруско, В. Тарасенко и други.

Сепак, во специјалната литература, посебно економската потрошувачка и содржината на проблемот на трансформација кон пазарна економија во насока на услуги, сфера на услуги сè уште не е доволно испитана, што предизвика појавување на овој член.

Економската активност на пазарот во светот, особено високо развиена, се карактеризира со фактот дека најпрофитабилната стока е наука, образование, односно се што е поврзано со знаењето. Ова е природно, бидејќи без најновите сознанија за научните достигнувања не може да се создадат и имплементираат најновите, напредни технологии, организирани технолошки процеси, кои ја прават пазарната економија не само високо профитабилна, туку навистина револуционерна. [3, 6].¹²¹

Има секаква причина да се констатира дека секторот на услуги во целина денес во земјите на лидерите на светскиот економски развој прерасна во најголемиот сектор на економска активност: вкупниот удел на транспорт, комуникација, трговија на големо и мало, кредитни и финансиски, деловни и социјални и културни услуги достигна 70% во вкупниот број на вработени и додадената вредност во земјите на ОСЕР. [6]. Во 2013 година, учеството на услугите во странски директни инвестиции во САД достигна 73%, Обединетото Кралство - 62%, Италија - 54%, Франција - 81%.

Меѓу многуте економски теории кои се однесуваат на развојот на услугите, одделно ги одделуваме "Златното правило за раст" (Е. Фелпс, Џ. Е. Мид, М. Ф. Х. Алле, итн.), Што е поврзано не само со акумулацијата на капиталот. Основачите на оваа теорија верувале (З.-М. Соххов) дека "нивото на Златното правило" е нивото на капитална опрема што обезбедува "најголем обем на потрошувачка". [2, стр.18].¹²²

ПРЕГЛЕДИ ЗА РЕШЕНИЈА

Доволно забележлив проблем за оваа статија исто така економската „теорија на човечкиот капитал“ (Т.В. Шулиц и Г. С. Беккер, Г. Кендрик, Џ. Грилихес, Б. Денисон итн.), што е поврзано со користење во производството, вештините, способностите на лицето.

Во врска со претходното, следнава забелешка е направена од страна на украинскиот научник В.В. Василиева во врска со социјализацијата на украинската економија: "Неопходниот услов за човековото постоење е нејзината лична потрошувачка. Решението за овој проблем зависи од рамнотежата на моќта помеѓу различните општествени групи на населението. Феудалната и робната метода на производство ја определиле главната цел како лична потрошувачка на сопствениците на средства за производство, а акумулацијата имала помала улога.

Економската цел на капиталистичкото производство за време на формирањето и развојот на капитализмот не беше лична потрошувачка, туку акумулација на капиталот. Затоа, главната работа беше производството за производство. Така, потрошувачката стана додаток на акумулацијата. Сепак, беше поставена материјалната основа за понатамошен раст на потрошувачката на сите членови на општеството,

¹²¹ 1. Василев В.В. Објективноста на социјализацијата на украинската економија // Стратегија за иновативен развој на економијата и социјалната сфера на Украина / Материјали на Меѓународната научна и практична конференција на научници, студенти и практичари - АРЦ., 9-10 октомври 2008 година. - 363-ти.

¹²² Довбенко М.В. Современа економска теорија (Економска нобелологија): Образовен прирачник МВ Довбенко - К. издавачки центар "Академија", 2005 година. - 336-ти.

бидејќи производството за производство е невозможно до бесконечност. Се случува развој на продуктивни сили, затоа постои можност да се прошири производството и да се зголеми благосостојбата на сите слоеви на населението.

ПОРАСТОТ НА УСЛУЖНИОТ СЕКТОР

Главниот пораст е скалата на услужниот сектор, човечкиот фактор игра важна улога во паркот - истовремено, постои растечка потреба за фондови за социјални расходи, бидејќи токму за нивна сметка, потребите на едно лице се целосно или делумно исполнети во образованието и културата. Има членови на едно општество кое не може да се обезбеди за себе. Тоа е прашање на фактот дека пазарната економија се формира како социјална економија, а директната активност на државата во обезбедувањето социјални услуги го добива името на социјалната политика.

Растот на тежината на услугите, услужниот сектор како посебна компонента на пазарната економија, на различни начини почнаа да ги објаснуваат различните аспекти на човечката активност воопшто. Така, нов карактер на човечките односи во областа на трудот стана основа за појавата на теоријата на човечкиот капитал, која прокламира вистинска потреба да не инвестира во производството, нејзината материјална основа, туку во човековите знаења, вештини и способности. Научниците укажуваат на три типа на инвестиции во човечкиот капитал:¹²³

- прво и најважно е да се избере во образование, како и за студирање на работното место;
 - втората - да избере за заштита, поддршка на здравствените работници;
 - третиот - зголемување на мобилноста на работниците со совладување на научни и технички знаења.
- [4, стр.295].¹²⁴

ЗАКЛУЧОЦИ

1. Сферата на услуги во современите услови на управување зазема сè поизразено место во животот на човекот, општеството. Таквите услуги во голема мера се наоѓаат во образовните, научните и туристичките активности на луѓето.

2. Растот на тежината, улогата и важноста на услугите не само што фундаментално ја менуваат структурата на пазарната економија, туку и односите на работното место. Ваквите односи бараат ревизија на спецификите на образовните, професионалните и другите човечки обуки, на своите деловни активности.

ЛИТЕРАТУРА

- [1] Василев В.В. Објективноста на социјализацијата на украинската економија // Стратегија за иновативен развој на економијата и социјалната сфера на Украина / Материјали на Меѓународната научна и практична конференција на научници, студенти и практичари - АРЦ., 9-10 октомври 2008 година. - 363-ти.
- [2] Довбенко М.В. Современа економска теорија (Економска нобелологија): Образовен прирачник МВ Довбенко - К. издавачки центар "Академија", 2005 година. - 336-ти.
- [3] Економска теорија: учебник / [В.Б. Захожхај, АИ Козлова, О.А. Диденко и други.]; Под контрола и науки. Ед. ВВ Сам - К.: СЕ "Вид. Куќа "Персонал", 2016 година - 520-ти.
- [4] Сафонова В.Е., Бобров В.Я. Основи на пазарната економија и претприемништвото: под чадорот. за студио учат учител затвори - Дел 1 / В.Е. Сафонова В.Я. Beavers - К.: СЕ "Вид. Куќа "Персонал", 2016 година– 346с.

¹²³Економска теорија: учебник / [В.Б. Захожхај, АИ Козлова, О.А. Диденко и други.]; Под контрола и науки. Ед. ВВ Сам - К.: СЕ "Вид. Куќа "Персонал", 2016 година - 520-ти.

¹²⁴ 4. Сафонова В.Е., Бобров В.Я. Основи на пазарната економија и претприемништвото: под чадорот. за студио учат учител затвори - Дел 1 / В.Е. Сафонова В.Я. Beavers - К.: СЕ "Вид. Куќа "Персонал", 2016 година– 346с.

